

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE QUINTANO**

Seduta tas-6 ta' Jannar, 2012

Appell Kriminali Numru. 475/2010

**Il-Pulizija
(Spt. Carmelo Magri)
(Spt. Daniel Zammit)
Vs
Vincent Spiteri**

Il-Qorti,

Rat l-akkużi dedotta kontra l-appellant Vincent Spiteri (ID no. 21260M) quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bħala Qorti Istrutturja talli

1) Fis- 16 ta' Lulju 2008 għall- habta tan- 12.30pm ta' wara nofsinhar fi Triq il- Labour, Marsa, bla ordni skond il- Ligi tal- Awtorita' kompetenti, u barra mill- kazijiet li fihom il- Ligi tagħti setgħa lill-privat li arrešta lill-ħati, arrešta, żamm jew issekwestra lil Roberto Dimech li huwa xufier ta' coach bin- numru tar- registrazzjoni ACY 912 flimkien ma' diversi passigġieri ta' nazzjonalita' barranija kontra l- volonta' tagħhom;

2) FI- istess data, hin, lok u ċirkostanzi, ngħaqad flimkien f' ġemgħa ta' tliet persuni jew aktar jew baqghu flimkien, għal kull ħsieb li jkun, b' mod tali u taħt ċirkostanzi tali ta' vjolenza, theddid, rewwixti, għadd ta' nies, wiri ta' armi jew xort' ohra li setgħu jgħibu twerwir u biża' fost in- nies f' Malta;

3) FI- istess data, hin, lok u ċirkostanzi ħa parti attiva f' ġemgħa ta' għaxra min-nies jew aktar miġburin bil-ħsieb li jagħmlu reat, għalkemm dik il- ġemgħa ta' nies ma kinetx giet imxewxa minn ħadd in partikolari li l- istess reat li kien maħsub fil- fatt sar;

4) FI- istess data, hin, lok u ċirkostanzi, ngħaqdu flimkien f' ġemgħa ta' tnax- il persuna jew aktar li ngemgħu flimkien kontra l- Ligi bi ksur tal- paci pubblika, wara li gew formalment imwissija jew mitluba minn awtorita' kompetenti biex jixxerdu kontra l- Ligi, f' numru ta' tnax jew aktar għal zmien siegħa wara lit kun giet magħmula dik it- twissija pubblika;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-28 ta' Ottubru, 2010, li biha wara li rat l-artikoli 86, 79, 68(2), 80, 28A u 28B, 49, 50, 339(1)(d), 251, 289 u 325 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta sabiet lill-appellant mhux ħati tar-raba' imputazzjoni u minnha lliberatu, iżda ħati tal-ewwel, it-tieni, u t-tielet imputazzjoni u kkundannatu terminu ta' prigunerija ta' tmintax-il xahar.

Rat ir-rikors tal-appellant Vincent Spiteri minnu pprezentat fid-9 ta' Novembru, 2010, li bih talab li din il-Qorti jogħgobha tirrifirma s-sentenza msemmija billi tikkonfermha f'dik il-parti fejn illiberatu mir-raba' imputazzjoni u tirrevokha f'dik il-parti fejn gie misjub ħati ta' l-ewwel tliet imputazzjonijiet u fejn ikkundannatu għal terminu ta' prigunerija għal tmintax-il xahar u

Kopja Informali ta' Sentenza

konsegwentement tilliberah minn kull ħtija u piena jew, alternattivament, tvarjha in kwantu tikkonċerna l-piena.

Fliet l-atti kollha proċesswali.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellant esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli Difensur.

Rat illi l-aggravji tal-appellant fil-qosor huma s-segweni u cioe':-

Illi l-ewwel aggravju jikkonsisti fil-fatt li ma hemm assolutament ebda ħjiel ta' prova li tista' b'xi mod torbot lill-appellant mar-reati lilu addebitati u jidher car daqs il-kristall li dak li wassal lill-Qorti tal-Maġistrati għas-sejbien ta' ħtija kien biss is-sempliċi preżenza tiegħu fi Triq il-Labour fil-Marsa għall-habta tan-12.30 p.m. fis-16 ta' Lulju 2008. Effettivament jingħad bla tlaqliq li ma jirriżulta assolutament xejn iżjed mill-provi akkwiziti.

L-appellant jissottometti li l-intenzjoni kienet li ssir carcade biss. Barra dan irriżulta wkoll mix-xhieda ta' Roberto Dimech li l-van li ħoloq l-ostakolu kien HMY 178 li mhux tal-appellant. Il-vann tal-appellant ma ostakolax il-coach misjuq minn Roberto Dimech.

Dwar it-tieni imputazzjoni ma jidhirx li kien hemm xi allarm kbir tant li Roberto Dimech u Victoria Camilleri tkellmu mal-persuni preżenti u mal-pulizija b'mod ċivili.

Għar-rigward tat-tielet imputazzjoni, cioe' ir-reat ikkontemplat fl-artikolu 68(2), ma jirriżultawx l-elementi kostituttivi tiegħu. Ma jeżistix lanqas l-iskop jew ħsieb li tiġi miksura l-liġi.

Illi t-tieni aggravju jikkonsisti fil-fatt li, mingħajr preġudizzju għall-ewwel aggravju, l-piena erogata mhux biss hija gravement sproporzjonata iżda addirittura toħroġ mill-parametri tal-liġi. L-Ewwel Qorti ddikjarat li t-tieni u t-tielet

Kopja Informali ta' Sentenza

imputazzjoni kienu mezz għall-fini u li għalhekk japplika l-artikolu 17(h) u injorat il-portata tal-artikolu 89 tal-Kap 9 li jiddisponi li jekk persuna tinħeles fi żmien erbgħa u għoxrin siegħa, il-piena għandha tkun minn seba' xhur sa sena. L-appellant kien qed jobdi direttiva tal-koperattiva.

Ikkonsidrat.

Li l-appellant kien fil-fatt akkużat ma' tliet imputati oħra dwar dak li seħħ fi Triq il-Labour, il-Marsa fis-16 ta' Lulju 2008 waqt protesta organizzata mill-minibuses. Il-qofol ta' dan il-każ huwa li coach misjuq minn Roberto Dimech dam xi għaxar minuti jimmanuvra biex qabad it-triq lejn l-ajruport wara li vann tħalla fin-nofs u mblokka t-triq.

Il-provi li l-appellant kien fuq il-post huma l-istqarrija tiegħu u sketch magħmul mis-sur Raymond Zammit tat-traffic section li jinsab a fol 122. Dan juri erba' karożzi 066, 283, 178 u 004 u l-coach li qed jimmanuvra huwa u ħiereg minn Triq il-Biċċerija. L-appellant jgħid li l-isketch ma jindikax liema waħda mill-karożzi kienet dik tal-appellant. Fil-fehma tal-Qorti, dan ma jbidel xejn mill-fatt li kienet liema kienet il-karożza tal-appellant il-karreġġjata kienet ostakolata għalkemm il-kolpa ewlenija hija ta' min kien qed isuq il-karożza HMY 178 liema karożza żgur ma kenitx tal-appellant.

Il-Qorti hawn ser teżamina l-ewwel imputazzjoni. L-appellant kien akkużat b'sekwestru tal-persuna ai termini tal-artikolu 86 fejn wieħed 'jarresta, jzomm jew jissekwestra lil xi persuna kontra l-volonta' tagħha.'

Skont il-Professur Mamo:

'The words 'arrest', 'detention' and 'confinement' are not synonymous: each indicates a special manner in which an attempt can be made on personal liberty: 'Il reato preveduto nell'articolo 86 esiste sia quando alcuno si fermi nel mentre che agisce o commina; sia quando si faccia rimanere suo malgrado in quel luogo ove si trova; sia quando finalment si trasporti da un luogo ad un altro.'

(Roberti para 323) The illegal arrest may subsist as an offence although it is not followed by detention or confinement. Thus a person may be arrested without being incarcerated or confined in a place; or be detained in his own house without having been previously arrested; or may be confined in a lonely place, or may, by a fresh act of violence, be confined in a place where he is.' (Notes on Criminal Law part II pages 35 and 36).

L-Antolisei jikkommenta hekk dwar dan ir-reat:

'L'elemento oggettivo consiste nella privazione della liberta' personale, la quale qui va intesa in senso restrittivo, e cioe' come liberta' spaziale o liberta' di muoversi nello spazio (liberta' di locomozione).nel sequestro di eprsona la limitazione concerne tutta la zona della libera locomozione o una determianta serie o specie di movimenti.

.....Risponde del reato in esame tanto chi chiude una persona in una stanza, impendendole di uscirne, quanto chi omette di restituire ad un terzo la sua liberta' di movimento, trattendole indebitamente nel luogo cui e' rinserrato.....E' necessario, peraltro, che la perdita della liberta' si protragge per un periodo di tempo di un certo rilievo.....

L'elemento soggettivo consiste nella coscienza e volonta' di privare taluno della sua liberta' personale, senza averne l'autorizzazione. Non occorre alcun fine speciale'.

Għal dik li hi ġurisprudenza Maltija fuq dan il-punt il-Qorti tirreferi għal dak li ntqal fis-sentenza 'Il-Pulizija versus James Demanuele' tat-2 t'Otturbu 2000 (Qorti tal-Appell Kriminali Inferjuri):

'Biex ikun hemm ir-reat ta' arrest illegali kontemplat fl-artikolu 86 tal-Kap 9 irid jirriżulta li l-vittma ġiet imwaqqfa, miżmuma jew meħuda minn post għall-ieħor kontra l-volonta' tagħha u, s'intendi mingħajr awtorita' legittima.' (Volum LXXXIV. IV.pag 324)

Ikkonsidrat.

L-aktar xhud importanti tal-Prosekuzzjoni kien is-sewwieq tal-coach Roberto Dimech li xehed hekk:

‘Kif kont ħiereg għal got-triq, qasamli raġel. Waqaft biex jgħaddi u sadanittant sakkarni vann HMY 178 u ostakolali t-triq. U jiena ma stajt inkompli bil-vjaġġ tiegħi lejn l-ajruport.

Irenxxieli nkompli lejn l-ajruport billi ġew tat-traffic u qalulu biex iregġa’ lura u għadda kif seta’ minn bejn il-vann u l-bankina.

L-inċident dam bejn ħames minuti u għaxar minuti.

Kien hemm aktar minn għaxra min-nies madwar it-trakk. Ma għamluli xejn iżda daru mat-trakk bħal sakkruh it-trakk. Qagħduli fin-nofs u jien ma stajtx insuq. Ma kienx hemm ħsarat fuq it-trakk. Jiena għalaqt it-tieqa u sakkart il-bieba biex kemm jsita’ jkun nevita minħabba s-sigurta’ tal-passiġġieri. Għax il-passiġġieri kif raw dawk l-affarijeit bdew iwerżqu u jgħajtu. Beżgħu għax in-nies daru mat-trakk. Ma smajtx għajjat minn barra għax kien moħħi fin-nies qed iwerżqu. It-turisti beżgħu għax kienu avżati qabel ma telqu mil-lukanda li kien hemm strike u li ħa jgħaddu minn toroq biex jevitaw il-protesti. Malli raw in-nies mat-trakk, beżgħu. Ma kienx hemm tisbit mat-trakk. Ma kienx sema’ kliem. Dak li qasamli kien qed iċempel u mbagħad qalilhom ‘Ejjew, ejjew’. Imbagħad ġew ħafna nies f’daqqa.’ (fol 69 et).

Għall-mistoqsija mill-Qorti jekk kienx indika xi vannijiet oħra barra dak li kien ostakolalu t-triq huwa wieġeb li kien indika biss il-mini vann li ostakolalu t-triq. Ma kienx indika mini-vans oħrajn. Huwa ma kienx ħa numri oħrajn ħlief dak tal-minivan li ostakola t-triq tiegħu. (fol 76 – 77).

Xhud ieħor importanti kienet Victoria Camilleri (fol 79) li kienet qed issegwi l-coach minħabba li fil-coach kien hemm il-klijenti tal-kumpanija. Hija xehdet li kien hemm persuna li ġiet f’nofs it-triq u waqqfet il-coach. Il-Pulizija

Kopja Informali ta' Sentenza

mill-ewwel marru jgħinu. Hija qalet ukoll li ma kienx hemm persuna waħda. Faċċata tat-triq kien hemm ringiela minibuses ħomor. Qasmet persuna biex twaqqaf il-coach, imbagħad ġie kulħadd. (fol 80). Kien hemm karożzi pparkjati f'nofs it-triq. (fol 83). Kieku l-minibus ma ġietx f'nofs it-triq kienu ikun faċli li jibqgħu għaddejnin. (fol 84).

Ix-xhud Victoria Camilleri kienet akkumpanjata minn Petra Gasan (fol 210 et) li xehdet li l-Pulizija bdew ikellmu lix-xufier u bdew iressquhom bil-mod. Il-coach bdiet issuq bil-mod biex tevita minn fejn kien il-minibus. Il-minibus ma ċċalaqx minn fejn kien. Għall-ewwel kien hemm wieħed li mexa quddiem il-coach u imbagħad ġew aktar għax kienu klikka.

Skont ir-riċerka magħmula minn Brian Farrugia (fol 136) il-karożza tal-appellant għandha n-numru tar-registrazzjoni IMY 283.

Fl-istqarrija tiegħu (fol 54) l-appellant qal hekk:

‘Sħabi waqfu u jien waqaft ukoll. Jiena pparkjajt mal-bankina, ħarġu xi karożzi u warajhom ħareġ il-coach. It-triq m'għalaqnihiex kollha u l-coach ħareġ mis-side street. Mal-bankina fejn kont jien kien hemm il-vann tiegħi biss. Man-naħa l-oħra kien hemm tliet lanes mimlija bil-minibuses. Jien ma bsart li ser iwaqqfuna f'dik it-triq. Ma kinitx l-idea tiegħu li waqfu hemm hekk. Filfatt ma nafx ta' min kienet l-idea.’

Huwa kien mistoqsi għala waqaf u pparkja fi triq li jaf li lanqas biss tieqaf ma tista'. Huwa wieġeb hekk:

‘Veru waqaft hemm pero’ ma nafx il-għala. Ngħid li ffit tal-ħin wara mort u pparkjajt il-vann man-naħa l-oħra. Filfatt kien hemm pulizija li żampli t-raffiku sakemm qsamt. L-idea tiegħi kienet li nagħmlu carcade biss.’

Xehed ukoll Raymond Zammit tat-traffic section li dwar l-incident qal hekk:

‘Karozza tat-turisti kienet imwaħħla minħabba li kien hemm diversi minibuses li mblukkaw it-triq. Dawn kienu weqfin biċ-ċavetta mitfija.....Jien ħat in-numri tal-erba’ vetturi (fol 118) ...l-uniċi erbgħa li bdew jimblukkaw ..’ (fol 119) U ma’ din ix-xhieda ippreżenta sketch (fol 122).

Xehed ukoll l-appellant a fol 253. Huwa stqarr li l-vann IMY- 283 huwa tiegħu. Qal ukoll li kien qabeż is-side street minn fejn ħareġ il-coach qisu b’tul ta’ żewġ vannijiet u waqf hemm. Il-coach waqaf għax kien hemm ħafna traffiku u ma setax jaqbad u joħroġ minn side street għal ġo main road. Kien hemm naqra paniku. Huwa kien qal lis-supretendent Zammit biex ineħħi l-vann biex il-coach ma jolquthieux.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

L-ewwel Imputazzjoni – Sekwestru tal-persuna.

F’dan il-każ twaqqaf u kien ostakolat coach imma ma kienx ssekwestrat ix-xufier jew xi ħadd li kien fuq il-coach. Mill-provi jirriżulta l-appellant kien qiegħed fuq il-post u li l-vettura tiegħu setgħet kienet ta’ ostakolu. Iżda żgur li l-appellant ma kienx il-protagonista li waddab il-vann fin-nofs li fixkel lis-sewwieq tal-coach. Ix-xhud ewlieni tal-Prosekuzzjoni, Roberto Diemch, iffoka fuq il-vann HMY 178 li ostakolalu t-triq. Il-Qorti għasret il-provi kollha bir-reqqa u fittxet l-elementi tar-reat imsemmi aktar ‘il fuq fil-provi prodotti. Iżda dawn l-elementi ma rriżultawliex. Għalhekk il-Qorti qed tilqa’ din il-parti tal-ewwel aggravju u qed tillibera lill-appellant minn din l-ewwel imputazzjoni.

It-Tieni Imputazzjoni – Rewwixta (Artikolu 79)

Il-punt legali

Skont il-Professor Anthony Mamo :

‘According to our law that which makes the assembly of three or four persons unlawful is not necessarily the unlawfulness of their purpose in assembly together. Their purpose may have nothing unlawful about it, and yet the

assembly will be unlawful if the manner of the persons coming together and the circumstances under which they meet are such as are calculated to cause alarm among the citizens. 'Mere numbers alone, it is true, will not suffice to make an assembly unlawful but they are a circumstance to be considered..' (Kenny)

It-Tielet Imputazzjoni – Ġemgħa ta' nies kontra l-Liġi (Artikolu 68(2)) (Attruppament)

L-artikolu 68(2) jgħid hekk:

'Kull min jieħu parti attiva f'ġemgħa ta' għaxra min-nies jew aktar, miġburin bil-ħseib li jagħmlu reat, għalkemm dik il-ġemgħa ta' neis ma tkunx giet imxewxa minn ħadd in partikulari, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija minn tlitt ijiem sa tliet xhur jew il-multa.'

Skont il-Professur Mamo 'Notes on Criminal Law' (Part II):

'The elements of this crime are:

- i. The taking of an active part in an assembly;
- ii. Formed of ten or more persons;
- iii. with the object of committing an offence.

For a conviction of this crime it is essential that the defendant should be proved to have taken an active part in the assembly by word, deed, or conduct. Merely to join for a while out of curiosity is not enough. But if an active part is taken, whether from the beginning or at any subsequent stage, so long as the gathering lasts, the crime is complete if the gathering is of ten or more persons and its purpose is the commission of the offence. 'Il delitto si consuma pel solo fatto di formar parte dell'attruppamento allorche' questo revela come tale. Non si richiedono ne convenzioni prestabilite, ne consensi espressi, ne ordine di gerarchia o di disciplina fra gli attruppanti. Come dimostrano le parole della legge – ancorche' l'attruppamento non sia stato da alcuno in particolare suscitato – una riunione anche fortuita di dieci persone almeno, collo scopo di commettere un reato,

delitto o **contravvenzione** che sia, e' un attruppamento punibile.' (Criminal Appeal: Police vs Carmelo Saliba 25.06.02 – Law Reports, Volume XVIII Part IV page 39; Criminal Appeal 'Police vs Rocco Zammit et' 24.04.11; Criminal Appeal 'Police vs Giovanni Debattista et' (20.09.12; Criminal Appeal Police vs Bigeni 17.3.1945). In Police vs Bigeni, the Court held that if a person is physically forming part of such an unlawful assembly in suspicious circumstances, the onus weighs heavy upon him of giving a satisfactory explanation of why he was present in those circumstances.'

Skont deċiżjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali Inferjuri mogħtija fis-27 ta' Settembru, 1985 'Il-Pulizija versus Paul Mifsud et' (paġina 652 et):

'Il medesimo fatto jista' jwassal kemm għar-reat ta' attruppament kif ukoll għar-reat ta' rewwixta.

Il-kriterju determinanti li jiddistingwu dawn iż-żewġ reati hu l-potenzjalità ta' twerwir u biża' fost in-nies.'

Applikazzjoni tal-Liġi għall-fatti.

L-abbli difensur tal-appellant jissottometti dawn il-punti:

(a) il-preokkuppazzjoni tat-turisti li ma jaslux fil-ħin m'għandhiex tiġi ekwiparata ma' dak li ried il-legislatur;

(b) jibqa' misteru kif il-preżenza tal-appellant fuq il-post mingħajr ebda prova ta' aġir speċifiku da parti tiegħu jista' jwassal għar-reat ta' rewwixta;

(ċ) għal dak kollu li jaqa' taħt l-artikolu 68(2) 'But mere presence without encouragement is not enough to establish criminality.'

Il-Qorti ma taqbilx ma dak li jingħad dwar il-biża' li fhassew it-turisti. Hawn il-Qorti qed toqgħod fuq dak li xehed ix-xufier tal-coach huwa u jiddeskrivi r-reazzjoni tal-klijenti tiegħu meta l-coach ddawwar minn għadd ta' nies. Biss il-provi vis a vis l-appellant huma wisq limitati biex

tikkonkludi li dan resaq lejn il-coach tat-turisti. Dan id-dubju għandu jmur favur l-appellant u għalhekk il-Qorti qed tilqa' din il-parti tal-appell dwar it-tieni imputazzjoni u l-Qorti sejra tillibera lill-appellant minn din l-imputazzjoni wkoll.

Dwar it-tielet imputazzjoni (attruppament) jirriżulta li l-appellant kien ħalla l-vann mitfi u kien qed jostakola l-karreġġjata. Dan il-fatt jissodisfa l-element ta' attivita'. Jirriżulta wkoll li n-numru ta' nies kien ta' għaxra jew aktar. L-element tal-intenzjoni joħroġ mill-azzjoni fiha nnifisiha – imblokk ta' triq li l-appellant ma kellu ebda dritt li jagħmel. Fl-aħħarnett li għall-fini tar-regolament numru 74 tal-Motor Vehicle Regulations, ma tistax titħalla karozza f'pożizzjoni li tkun 'obstruction to other persons using the road.' Skont il-kazistika kkwotata aktar 'il fuq din id-dispożizzjoni tal-liġi tgħodd ukoll għall-**kontravvenzjonijiet ukoll. Isegwi li kien hemm ksur konċertat ta' regolament.**

Għalhekk il-Qorti qed tikkonkludi li l-appellant huwa ħati tat-tielet imputazzjoni għaliex kien qed jostakola l-karreġġjata flimkien ma' oħrajn bi ftehim u għalhekk mhix tilqa' din il-parti tal-aggravju.

Konkluzjoni

Din is-sentenza qed tingħata fil-konfront tal-appellant **Vincent Spiteri** biss. Għalhekk il-Qorti qed tirriforma s-sentenza mogħtija fit-28 t'Ottubru 2010 fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Vincent Spiteri, Jason John Desira, Aaron Charles Zahra u Shawn Tabone billi tikkonferma fejn l-Ewwel Qorti illiberat lill-appellant mir-raba' imputazzjoni u sabitu ħati tat-tielet imputazzjoni u tirriformha billi f'dik il-parti fejn l-Ewwel Qorti sabitu ħati tal-ewwel tliet imputazzjonijiet u kkundannatu għal terminu ta' prigunerija ta' tmintax-il xahar, minflok qed tilliberah mill-ewwel u mit-tieni imputazzjoni u minflok il-piena ta' tmintax-il xahar prigunerija, qed tikkundannah iħallas multa ta' €600.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----